

Bruksela, 6 czerwca 2025 r.
(OR. en)

9573/25

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2008/0140(CNS)

ANTIDISCRIM 58
FREMP 141
GENDER 56
JAI 698
MI 344
SOC 324

NOTA

Od:	Prezydencja
Do:	Komitet Stałych Przedstawicieli / Rada
Nr poprz. dok.:	5747/25
Dotyczy:	Wniosek dotyczący DYREKTYWY RADY w sprawie wprowadzania w życie zasady równego traktowania osób bez względu na religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną – <i>Sprawozdanie z postępu prac</i>

I. WPROWADZENIE

2 lipca 2008 r. Komisja przedłożyła Radzie i Parlamentowi Europejskiemu wniosek dotyczący dyrektywy Rady, której celem jest rozszerzenie – na dziedziny inne niż zatrudnienie – ochrony przed dyskryminacją ze względu na religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. Proponowana horyzontalna dyrektywa w sprawie równego traktowania ma uzupełnić obowiązujące przepisy Unii¹ w tym obszarze, tj. zakazać dyskryminacji z wyżej wymienionych względów w następujących dziedzinach: ochrona socjalna, łącznie z zabezpieczeniem społecznym i opieką zdrowotną; edukacja, a także dostęp do towarów i usług, w tym mieszkań.

¹ W szczególności dyrektywy Rady 79/7/EWG, 2000/43/WE, 2000/78/WE i 2004/113/WE.

W następstwie wejścia w życie – 1 grudnia 2009 r. – traktatu z Lizbony wniosek podlega obecnie art. 19 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (specjalna procedura ustawodawcza); wymaga zatem jednomyślności w Radzie, a wcześniej – zgody Parlamentu Europejskiego.

2 kwietnia 2009 r. w ramach procedury konsultacji swoją opinię² przyjął Parlament Europejski. Rada będzie musiała zwrócić się do Parlamentu Europejskiego o zgodę na ostateczne brzmienie tekstu.

Choć wniosek jest przedmiotem dyskusji od prawie siedemnastu lat i niemal każda z prezydencji umieszczała ten akt w porządku obrad Rady, jak dotąd nie udało się osiągnąć porozumienia. Najnowsze sprawozdanie z postępu prac³ zostało przedłożone Radzie EPSCO 20 czerwca 2024 r.

Choć znacząca większość delegacji od dawna popiera dyrektywę, zgadzając się z faktem, że ma ona uzupełnić obowiązujące ramy prawne poprzez objęcie wszystkich czterech przyczyn dyskryminacji podejściem horyzontalnym, część innych delegacji wyrażała wątpliwości i zwracała się o doprecyzowania dotyczące postrzeganego braku pewności prawa, podziału kompetencji i zgodności z zasadą pomocniczości oraz skutków wniosku, w szczególności potencjalnych skutków finansowych.

Aby odpowiedzieć na wyrażone wątpliwości, na przestrzeni lat dokonywano istotnych zmian redakcyjnych, w tym poprzez doprecyzowanie zobowiązań prawnych zarówno co do istoty, jak i pod względem podziału kompetencji, a także poprzez znaczne ograniczenie potencjalnych skutków finansowych projektu dyrektywy.

Przypomina się, że w ciągu ostatniego roku duża większość państw członkowskich wyraźnie i wielokrotnie wyrażała na szczeblu ministerialnym poparcie dla porozumienia w sprawie tego dawno złożonego wniosku, uznając, że jest on odpowiedni, konieczny i na czasie.⁴

² Zob. dok. A6-0149/2009. Obecny Parlament wyznaczył na sprawozdawczynię Alice Kuhnke (SE / Grupa Zielonych / Wolne Przymierze Europejskie).

³ Dok. 10817/24.

⁴ Posiedzenia Rady EPSCO 7 maja 2024 r., 20 czerwca 2024 r. i 2 grudnia 2024 r.

Komisja opowiadała się za poszukiwaniem kompromisu, podtrzymując jednocześnie na tym etapie zastrzeżenie weryfikacji do wszelkich zmian wprowadzonych do pierwotnego wniosku.

II. PRACE RADY PROWADZONE W TRAKCIE POLSKIEJ PREZYDENCJI

Podczas polskiej prezydencji podjęto prace nad wnioskiem w celu osiągnięcia jednomyślności.

W oparciu o tekst kompromisowy przedłożony przez belgijską prezydencję zmieniony wniosek był trzykrotnie omawiany na forum Coreperu⁵ oraz na posiedzeniu Rady do Spraw Ogólnych 25 lutego. Był to również punkt informacyjny na Radzie EPSCO 10 marca.

5 lutego na posiedzeniu Coreperu większość państw członkowskich poparła obecny tekst kompromisowy i cel, którym było wypracowanie podejścia ogólnego na posiedzeniu Rady 19 czerwca 2025 r.

W swoim programie prac na 2025 r., opublikowanym 11 lutego 2025 r., Komisja ogłosiła zamiar wycofania wniosku dotyczącego dyrektywy o równym traktowaniu.

W odpowiedzi, na posiedzeniu Rady do Spraw Ogólnych 25 lutego, dziewięć państw członkowskich wezwało Komisję, by ponownie rozważyła swój zamiar wycofania wniosku. Ten sam pogląd wyraziło również 13 państw członkowskich na Radzie EPSCO 10 marca.

W międzyczasie prezydencja prowadziła dwustronne dyskusje z delegacjami, które nadal mają zastrzeżenia co do nierozstrzygniętych kwestii; prezydencja próbowała w ten sposób znaleźć rozwiązania i utorować drogę do osiągnięcia jednomyślności przed ewentualnym wycofaniem wniosku. Celem prezydencji było wypracowanie podejścia ogólnego w sprawie wniosku na posiedzeniu Rady EPSCO 19 czerwca. Jednak podczas dyskusji na forum Coreperu 28 maja, kiedy prezydencja przedstawiła projekt porządku wspomnianego posiedzenia Rady, trzy delegacje podtrzymały zastrzeżenia ogólne, co sugerowało, że osiągnięcie wymaganej większości wciąż nie jest możliwe. Niemniej znacząca większość delegacji nadal popiera najnowszy tekst kompromisowy i cel, którym jest osiągnięcie podejścia ogólnego w Radzie.

⁵ 5 lutego, 28 maja i 11 czerwca.

III. PODSUMOWANIE

Przy braku dodatkowych propozycji redakcyjnych od państw członkowskich, które mają zastrzeżenia co do nierozstrzygniętych kwestii, prezydencja nie była w stanie zaproponować nowego tekstu kompromisowego. Niemniej zdecydowana większość delegacji nadal potwierdza swoje silne poparcie dla treści i szybkiego przyjęcia najnowszego tekstu⁶.

Podczas czerwcowego posiedzenia Rady EPSCO odbędzie się debata orientacyjna co do tego, czy kompromis jest możliwy, oraz co do potrzeby alternatywnego wniosku, który ustanowiłby spójne antidyskryminacyjne ramy legislacyjne w UE.

⁶ Dok. 10817/24.